

## MJ1501 Tillstånd och trender (7,5 hp) 2017

*Observera att informationen kommer att uppdateras löpande. För den senaste versionen, vänligen se kurssidan i Canvas.*

**Kursansvarig:** Hanna Eggestrand ([hannaegg@kth.se](mailto:hannaegg@kth.se))

**Examinator:** Monika Olsson ([monika@kth.se](mailto:monika@kth.se))

Vi finns på SEED, Teknikringen 10B.

### Lärandemål

Kursens övergripande mål är att beskriva, problematisera och diskutera tillstånd och trender i en alltmer globaliserad värld, med fokus på miljö, teknik och utvecklingsfrågor ur ett ämnesmässigt brett perspektiv.

Det tematiska området för kursomgången HT-17 är **klimatefrågan**, hur vi kan motverka ytterligare klimatpåverkan och anpassa oss till de förändringar som är oundvikliga. Kursen kommer att täcka in olika aspekter i förhållande till detta område, inklusive miljöteknik, policys och klimatetik – kopplat till det som är aktuellt och till kommande trender.

Efter fullgjord kurs skall studenten kunna (generella kursmål):

- Beskriva och diskutera ett antal centrala problem/företeelser inom miljö-, teknik- och utvecklingsområdet och dess möjliga trender.
- Beskriva, diskutera och kommentera de centrala delarna i en föreläsning, samt ge en kortfattad reflektion och analys av ämnesområdet.
- I en skriven fallstudie beskriva, förklara och analysera ett komplext problem inom miljö-, teknik- och utvecklingsfrågor utifrån hållbar utveckling.
- Muntligt presentera en fallstudie.
- Med en poster sammanfatta en fallstudie i text och bild.

### Föreläsningseminarier

Kursen består av en seminarierie ("föreläsningseminarier") med föreläsare från KTH och externt som delar med sig av sina erfarenheter och perspektiv. De flesta av kursträffarna innefattar dels en föreläsning (med tillhörande litteraturlöck) och dels en organiserad diskussion i smågrupper och en plenardiskussion, där kursdeltagarna ges möjligheter till reflektion och diskussion med föreläsarna. Viktiga beståndsdelar under kursen är teori, fallstudier, debatt och diskussioner.

Studenterna uppmanas att vara pålästa inför träffarna och aktiva under seminarietillfällena. I samband med litteraturhänvisningen anslås även **diskussionsfrågor** som kommer att tas upp under kvällen. Förbered er genom att fundera på dessa och ta gärna med stödanteckningar. Till varje föreläsning skall ni, med utgångspunkt i kurslitteraturen, även ha formulerat **två egna frågeställningar** att diskutera med föreläsaren och/eller era kurskamrater.

## Examination och betyg

Betyg: P/F (godkänd/icke godkänd)

### Examinationsmoment

- NÄR1 - Närvaro, 1,5, betygsskala: P, F
- PRO1 - Projekt, 4,5, betygsskala: P, F
- ÖVN1 - Övningar, 1,5, betygsskala: P, F

### Krav för slutbetyg

Obligatorisk närvaro på 75 % av de icke-obligatoriska kurstillfällena (7 av 9 föreläsningsseminarier) (NÄR1; 1,5 hp), sammanfattning av minst ett tema (ÖVN1; 1,5 hp) samt genomförande av ett projektarbete med tillhörande redovisning vid seminarium (PRO1; 4,5 hp).

Observera att kursen ger 7,5 hp, vilket motsvarar totalt 5 veckors heltidsstudier.

## Projekt

Den huvudsakliga examinationen sker genom ett projektarbete. Ni väljer själva gruppindelning (2-3 personer/grupp). Förväntad slutprodukt är en rapport på 10-15 sidor samt en presentation i slutet av november. Mer information om detta kommer efter kursstart.

## Övning: sammanfattning

Varje kursdeltagare sammanfattar varsitt föreläsningsseminarium (föreläsning + diskussion). Du väljer själv vilken föreläsning och diskussion du vill sammanfatta. Sammanfattningen bör inte vara längre än 3 A4-sidor och kan lämnas in som Word-dokument eller PDF **senast 14 dagar** efter föreläsningstillfället. Inlämningen görs via Canvas.

Följande delar skall ingå i sammanfattningen:

1. Beskriv och diskutera de centrala delarna i föreläsningen. Sammanfatta dina egna kommentarer kring föreläsningen.
2. Hur behandlades ämnesområdet i den avslutande diskussionen med föreläsaren?
3. Gör en egen - kortfattad - reflektion över ämnesområdet.

## Schema (preliminärt – se mer information i Canvas)

Samtliga föreläsningsseminarier hålls i sal **D2, Lindstedtsvägen 5**, entréplan, kl. **18:00-ca. 20:00**, ibland något längre. (OBS! Ingen akademisk kvart.)

Observera att schemat kommer att uppdateras och att föreläsningstemana är preliminära! Se Canvas för den senaste versionen samt för litteraturhänvisningar och diskussionsfrågor.

DATUM	TEMA	FÖRELÄSARE
<b>Tis 5-sep</b>	Klimatvetenskap (+ kursintroduktion)	Sverker Sörlin (KTH, avd. för historiska studier)
<b>Ons 13-sep</b>	Maten och klimatet	Annika Carlsson-Kanyama (KTH, SEED)
<b>Ons 20-sep</b>	Klimatflyktningar	Shora Esmailian (journalist & författare)
<b>Ons 27-sep</b>	Vattenförsörjning under klimatstress	Bo Olofsson (KTH, SEED)
<b>Ons 4-okt</b>	Energisystemet	Staffan Laestadius (KTH & Global Utmaning)
<b>Ons 1-nov</b>	Styrmedel	Elisa Abascal Reyes (Naturvårdsverket)
<b>Ons 8-nov</b>	Representanter från näringsliv och ideella föreningar	Meddelas senare
<b>Ons 15-nov</b>	Psykologi och etik	Olle Torpman (SU)
<b>Tis 21-nov ELLER Ons 22-nov</b>	De oväntade och nyupptäckta lösningarna	Meddelas senare
<b>Tis 28-nov resp. ons 29-nov</b>	Redovisningsseminarier (ni närvarar vid ett av tillfällena - gruppindelning och sal meddelas senare).	

## Kurslitteratur

Kurslitteraturen består av material som föreläsarna väljer ut, främst forskningsartiklar och artiklar från samhällsdebatten. Det huvudsakliga materialet är kostnadsfritt och går att ladda ner från kurssidan i Canvas.

För att skapa bättre förutsättningar för givande diskussioner, till glädje och nytta både för er och för föreläsarna, ska ni förbereda er genom att läsa (/lyssna/titta på) angivet material inför varje kursträff. I samband med litteraturhänvisningarna listar vi även några **allmänna diskussionsfrågor** som knyter an till respektive föreläsningsseminarium. Använd dessa frågor som stöd när ni bearbetar litteraturen och ta gärna stödanteckningar inför kvällens diskussioner. Till varje föreläsning ska ni även, med utgångspunkt i kurslitteraturen, ha formulerat **två egna frågeställningar** att diskutera med föreläsaren och/eller era kurskamrater.

Utöver läsanvisningarna för varje föreläsning finns även en kompletterande litteraturlista för den som vill fördjupa sig ytterligare.

### En varmare värld

För en allmän introduktion och bakgrundsläsning rekommenderas Naturvårdsverkets publikation *En varmare värld* av Claes Bernes (2016, 3:e upplagan), tillgänglig [här](#). Hela rapporten är relevant men inför kursstart rekommenderas framförallt att ni tittar på kapitel 1-2 och 5-6.

---

### Antropocen och klimatet (5/9, första tillfället):

Sverker Sörlin ser mycket gärna att ni läser hans bok *Antropocen: en essä om människans tidsålder* (Weyler 2017) inför första seminariet, framförallt de första 100 sidorna samt kapitel 11. Denna bok finns tillgänglig i handeln (tryckt eller som e-bok) och via bibliotek. Sverker kommer eventuellt att kunna sälja ett begränsat antal böcker under kvällen.

Litteratur:

- Sörlin, S., 2016. Så blev ”antropocen” ett modeord för människans nya tidsålder. *Dagens Nyheter*, [online] 28:e oktober. Tillgänglig via: <<http://www.dn.se/kultur-noje/sa-blev-antropocen-ett-modeord-for-manniskans-nya-tidsalder/>> [Hämtad 2017-08-09].
- Sörlin, S., 2017. Sverker Sörlin om klimathotet: Nu skrivs en ny historia om planetens framtid. *Dagens Nyheter*, [online] 8:e augusti. Tillgänglig via: <<http://www.dn.se/kultur-noje/kulturdebatt/sverker-sorlin-om-klimathotet-nu-skrivs-en-ny-historia-om-planetens-framtid/>> [Hämtad 2017-08-09].
- Sveriges Radio, 2017. Antropocen – människans tidsålder, *Filosofiska rummet*. [radioprogram] maj 2017. Tillgänglig via: <<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/894635?programid=793>> [Hämtad 2017-08-09].

## Diskussionsfrågor :

- 1) Begreppet antropocen -- vad har du för förhållande till det? (Hur länge har du känt till det, om alls...? Är det meningsfullt? Vad kan det finnas för för- och nackdelar med ett nytt geologiskt epokbegrepp? -- mer generellt, spelar det någon större roll vilka ord vi använder? Och hur kan vi söka svar på en sådan fråga?)
- 2) Är glaset halvtullt eller halvtomt? D.v.s. -- pågår en transformation/transition i riktning mot hållbarhet och ett stabiliserat klimat i närheten av tvågradersgränsen? Eller rasar mänskligheten mot en akut kritiskt tillstånd? På nytt: hur går man tillväga för att svara på sådana frågor?
- 3) Vad betyder det att tänka historiskt? Vad kan historisk kunskap och ett historiskt betraktelsesätt betyda för hållbarhet, miljö, klimat (eller rentav för industriell ekologi)? Kanske en hel del, kanske inte mycket alls? Igen: hur gör man för att svara systematiskt på sådana frågor (alltså utöver att ha en åsikt)?

## Lärplattform

KTH har nu gått över helt till att använda lärplattformen Canvas. Här kommer ni att hitta uppdaterad information om kursen och göra era inlämningar. Kom ihåg att registrera er på kursen i god tid så att ni kommer åt materialet. Även ni som inte har KTH-konton kommer att få tillgång till kursen i Canvas, mer information om detta kommer via mejl eller i samband med kursstart.

## Globala gymnasiet

Globala gymnasiet är en kommunal gymnasieskola med fokus på lärande för hållbar utveckling och vi är mycket glad över att några av deras tredjeårsstudenter kommer att närvara under kursen!

## Kursutvärdering

En kursutvärdering kommer att genomföras med hjälp av feedback från en tillsatt kursnämnd och en skriftlig kursenkät (LEQ). Har ni synpunkter under kursens gång får ni gärna vända er till kursansvarig.

## Funktionsnedsättning

Om du har en funktionsnedsättning kan du få stöd via [Funka](#). Vi ber dig även att informera kursansvarig om eventuella specialbehov (Funka informerar ej kursansvarig).